

**แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย
ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น**
**Guidelines for Developing Learning Management Competencies of Early
Childhood Teachers in Child Development Centers under Khon Kaen
Provincial Administrative Organization**

สุรีย์ลักษณ์ รักษาเคน^{1,*} และ ทศนีย์ นาคุณทรง²

Sureelak Raksakhen^{1,*} and Tasanee Nakhunsong

^{1,2}หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{1,2}Master of Education, Faculty of Education of Early Childhood Education, Program in Early
Childhood Education, Maha Sarakham Rajabhat University

*Corresponding author's e-mail: Sureelak1035@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received)

7 เมษายน 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

30 เมษายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

2 พฤษภาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น 2) สร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ระเบียบวิธีการวิจัยสถิติเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างเป็น ครู 220 คน กำหนดขนาดโดยใช้สูตร Taro Yamane ที่ความคลาดเคลื่อน .05 สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 0.60-1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.97 และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) สรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น มี 3 แนวทาง 6 ประเด็นย่อย 23 กิจกรรม

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, สมรรถนะการจัดการเรียนรู้, ครูปฐมวัย

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the current condition, desired condition and necessary needs, 2) to create guidelines for developing competencies of learning management for early childhood teachers in child development centers under the Khon Kaen Provincial Administrative Organization. The descriptive statistics research methods were used. The sample consisted of 220 teachers. The size was determined using the Taro Yamane formula with a tolerance of .05 using stratified sampling. The tools were a 5-level estimation scale questionnaire; with the IOC consistency index which was 0.60-1.00, the reliability value was 0.97 and the semi-structured interview. The statistics used included frequency, percentage, average and needs index. The research results found that 1) the current condition, desired condition and the needs for competencies of learning management of early childhood teachers in child development centers under Khon Kaen Provincial Administrative Organizations was at a high level, the desired conditions was at the highest level, 2) the conclusion of guidelines for developing competencies in learning management in the 21st century for early childhood teachers in child development centers under the Khon Kaen Provincial Administrative Organization consisted of 3 approaches, 6 sub-issues, 23 activities.

Keywords: Development Guidelines, Learning Management Competencies,
Early Childhood Teacher

บทนำ

ในปัจจุบันสภาพสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน เปลี่ยนแปลงไป ความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาให้บุคคลมีประสิทธิภาพทั้ง ความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่นๆ ที่แสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหนึ่ง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โดยมีผลงานที่ได้มาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้หรือมีผลงานโดดเด่นว่าบุคคลอื่น อีกทั้งมีความสำคัญทั้งต่อตัวบุคคลและองค์กร เพราะสมรรถนะจะมีความความสัมพันธ์กับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งสามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะไปใช้ในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ การวางแผนสืบทอดตำแหน่งและการจ่ายค่าตอบแทน (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2559) ประกอบกับการพัฒนาบุคคลให้มีสมรรถนะ หากสามารถส่งเสริมตั้งแต่เด็กปฐมวัยจะช่วยให้บุคคลเติบโตขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เด็กปฐมวัยถือเป็นช่วงวัย

ที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการวางรากฐานการพัฒนาในทุกด้าน เพราะเป็นช่วงเวลาที่พัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านสมองมีการพัฒนาและเกิดการเรียนรู้ ได้อย่างรวดเร็วที่สุด หากเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการจัดการเรียนรู้ที่ดีและถูกต้องตามหลักการพัฒนาการ เด็กจะเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ในสังคมส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ มีทักษะการคิด รู้จักแสวงหาด้วยตนเอง รู้เท่าทันสารสนเทศ รู้เท่าทันสากล สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น แก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ รู้จักการยับยั้งชั่งใจและมีทักษะชีวิตอย่างมีคุณภาพ (วิจารณ์ พานิช, 2557) ซึ่งปัจจุบันสังคมไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้หลายมาตรา คือ มาตรา 54 วรรคสอง กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย และตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น ภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2566 – 2570 ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงาน มุ่งเน้นการพัฒนาด้วยการขับเคลื่อนนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ภายใต้สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กล่าวถึงบริบทการพัฒนาประเทศในมิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ เกี่ยวกับแนวโน้มโครงสร้างประชากร วัยเรียนที่คาดว่าจะลดลงส่งผลให้การขยายสถานศึกษาในเชิงปริมาณลดความจำเป็นลง และเป็นโอกาส ในการยกระดับคุณภาพ ความเสมอภาค และประสิทธิภาพทางการศึกษา หากสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากร การศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การเรียนรู้ทางไกล การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ที่สนับสนุนศักยภาพรายบุคคลที่จะมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กล่าวถึงการดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีมาตรการต่าง ๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2566)

จากการลงพื้นที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566 ในภูมิภาคต่าง ๆ ในจังหวัดสงขลา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมี

ประสิทธิภาพเท่าที่ควร คือ ด้านบุคลากร พบว่าครูผู้สอนไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาด้านปฐมวัยโดยตรง และจำนวนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสื่อการเรียน การสอน ไม่มีการกำหนดมาตรฐานด้านวิชาการสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังผลวิเคราะห์ขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติร่วมกับองค์การเพื่อความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจและการพัฒนาที่พบว่า การจัดการศึกษาของไทยยังพัฒนาไม่ถึงขีดที่จะสร้างคนให้มีทักษะในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ด้วยเหตุนี้ครูปฐมวัยจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัยอยู่ไม่มากนัก สอดคล้องกับ นราภรณ์ วงศ์พระคุณ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย อังคณา บุญพามี (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ดูแลเด็กกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวเป็นการพัฒนาสมรรถนะครูทั่วไป

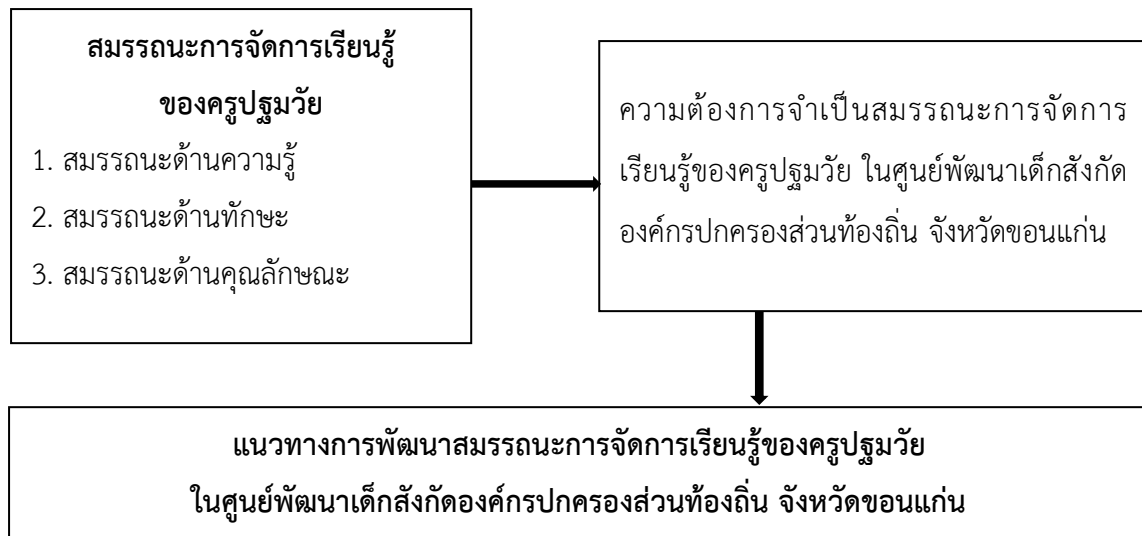
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น โดยศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย และประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของปฐมวัยได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบทตามความต้องการจำเป็นอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูปฐมวัย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ออกมาตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและกำหนดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 จำนวน 488 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ทาโรยามเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความคาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 220 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตัวแปรที่ต้องศึกษา

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. สมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ
2. สมรรถนะด้านทักษะ
3. สมรรถนะด้านคุณลักษณะ

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้องค์ประกอบ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย

2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1. คำนวณหาความต้องการจำเป็นโดย นำผลการศึกษาในข้อที่ 2 ขั้นตอนที่ 1 คำนวณหา ความต้องการจำเป็น สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย

2. จัดลำดับความต้องการจำเป็นสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนา เด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

1. นำผลการวิจัยของข้อที่ 2 ขั้นตอนที่ 2 มาร่างเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย โดยลำดับตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโดยเฉพาะความต้องการจำเป็น รายข้อของแต่ละประเด็นย่อยที่มีค่าความต้องการสูงกว่า 0.3 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ในการดำเนินการ อย่างเร่งด่วน

2. นำร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น มากำหนดเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ 1) อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย 1 ท่าน 2) นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 ท่าน 3) ครูผู้สอนระดับการศึกษาปฐมวัยที่มี ประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 5 ปี 1 ท่าน

3. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาปรับปรุงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

4. ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อประเมิน ตรวจสอบ ยืนยัน รับรอง จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) โดยผู้วิจัยจัดทำแบบประเมิน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยครูในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 3 ด้าน ลักษณะเครื่องมือเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย แนวความคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ขอบเขตของตัวแปร เกี่ยวกับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างขึ้นตามกรอบแนวคิด ทฤษฎี และนิยามศัพท์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อวัดค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) รวมถึงตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษาโดยกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง ความสอดคล้อง ครบคลุม และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย
- 0 หมายถึง ความสอดคล้อง ครบคลุม และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย
- 1 หมายถึง ความสอดคล้อง ครบคลุม และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย

5. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี พิจารณาแบบสอบถาม จำนวน 5 ท่าน เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษา และ ด้านอื่น ๆ จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ถ้ามีค่ามากกว่า 0.60 ขึ้นไป ถือว่ามีความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำแบบสอบถามฉบับร่างมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 0.60-1.00

6. หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค

6.1 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูหรือผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กด้านการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

6.2 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้รับคืนภายหลังการนำไปทดลองใช้ (Try Out) มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha Coefficient ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.97

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เพื่อขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของศูนย์พัฒนาเด็ก

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามพร้อมส่ง แบบสอบถามถึงศูนย์พัฒนาเด็กเป็นกลุ่มตัวอย่าง ทางไปรษณีย์ และ Google Form และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับภายใน 2 สัปดาห์

3. เก็บรวบรวมและติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืนและแจกแบบสอบถามอีกครั้ง ในรายการที่แบบสอบถามสูญหายหรือไม่ได้รับคืน โดยขยายเวลาอีก 5 วัน นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถาม ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ (SPSS-Statistical Package for the Social Science for Windows) เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม
2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นสมรรถนะการจัดการ
การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

สมรรถนะการ จัดการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์					
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ
1. สมรรถนะ ด้านความรู้- ความเข้าใจ	3.69	0.22	มาก	3	4.71	0.27	มากที่สุด	2	0.27	1
2. สมรรถนะ ด้านทักษะ	4.11	0.44	มาก	1	4.70	0.34	มากที่สุด	3	0.14	3
3. สมรรถนะ ด้านคุณลักษณะ	3.90	0.29	มาก	2	4.71	0.30	มากที่สุด	1	0.20	2
ภาพรวม	3.90	0.26	มาก		4.70	0.28	มากที่สุด		0.20	

สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D=.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมรรถนะด้านทักษะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D=.44) รองลงมา คือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D=.29) และ สมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.69$, S.D=.22) ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$ S.D=.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมรรถนะคุณลักษณะ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$ S.D=.30) รองลงมา คือ สมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D=.27) และ สมรรถนะด้านทักษะ ($\bar{X} = 4.70$, S.D=.30) ตามลำดับ ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมเท่ากับ 0.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.27) รองลงมาคือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะ มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.20) และ สมรรถนะด้านทักษะ ดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.14) ตามลำดับ

แนวทางพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น มี 3 แนวทางดังนี้

แนวทางที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ มี 3 ประเด็นพัฒนา 12 กิจกรรม ดังนี้

1.1 พัฒนาการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย ด้วยกิจกรรมคือ 1) พัฒนาให้ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็กที่ส่งเสริมเด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ 2) พัฒนาให้ครูนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 3) พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเลือกวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละบุคคลเพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาเด็กปฐมวัย 4) พัฒนาครูมีความรู้ในการวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบครบทุกด้าน

1.2 พัฒนาการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้วยกิจกรรมคือ 1) พัฒนาความสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามสภาพจริง 2) พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจน และ 3) พัฒนาครูในการนำผลการประเมินมาพัฒนาการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

1.3 พัฒนาการการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ กิจกรรมคือ 1) พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์มีความปลอดภัยสำหรับเด็ก 2) พัฒนาครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านประสบการณ์ตรงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า 3) พัฒนาครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการผ่านการเล่น เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกตามความสนใจ 4) พัฒนาครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์และการบูรณาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล 5) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กแต่ละบุคคล

แนวทางที่ 2 สมรรถนะด้านคุณลักษณะ มี 2 ประเด็นพัฒนา 17 กิจกรรม ดังนี้

2.1 พัฒนาการมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน กิจกรรมคือ 1) พัฒนาครูให้มีการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาเด็ก และพัฒนางานต่างๆโดยมีการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน 2) พัฒนาครูมีการใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมและ พัฒนาการปฏิบัติงานให้มีความน่าสนใจและติดตามมากยิ่งขึ้น 3) ครูมีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของผลงานอย่างต่อเนื่อง 4) พัฒนาครูให้มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างมีคุณภาพและถูกต้อง

2.2 พัฒนาด้านการพัฒนาตนเอง กิจกรรมคือ 1) พัฒนาให้ครูมีการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมใหม่ ๆ จากการอบรม สัมมนา หนังสือ ตำรา ความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง 2) พัฒนาให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้อื่นเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์กับเด็กปฐมวัยและพัฒนาตนเอง 3) พัฒนาให้ครูมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

แนวทางที่ 3 สมรรถนะด้านทักษะ มี 4 กิจกรรมพัฒนา คือ 1) พัฒนาครูให้สามารถจัดทำเอกสารประจำชั้นเรียนตามมาตรฐานระดับปฐมวัย มีการบันทึกอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน 2) พัฒนาครูให้สามารถรวบรวมข้อมูลเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลและนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ 3) พัฒนาครูให้สามารถจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้มีความสงบ เป็นระเบียบ ได้อย่างเหมาะสม 4) พัฒนาครูให้สามารถจัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมรรถนะด้านทักษะ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมากและสมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครูปฐมวัยมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัยน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็กที่ส่งเสริมเด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพและผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยสอดคล้องกับมะลิวัน สมศรี (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 พบว่า 1) องค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียนและการวิเคราะห์การสังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่มีคะแนนมากที่สุดคือด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือด้านการวิเคราะห์การสังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนส่วนความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีคะแนนสูงสุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและด้านที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน

สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมรรถนะคุณลักษณะ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ สมรรถนะด้านความรู้ - ความเข้าใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และ สมรรถนะด้านทักษะ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย) โดยเฉพาะการ เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจตอบสนองต่อความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม ยังไม่เพียงพอละการใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงความรัก ความเข้าใจ ความปรารถนาดีต่อเด็ก เพื่อนครูและผู้ปกครอง ยังมีน้อยสอดคล้องกับอนุสรฯ อุดทะ (2562) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคเหนือ

ตอนล่าง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) สมรรถนะของครูปฐมวัย ประกอบด้วย 7 สมรรถนะ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการวิเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนา และด้านการบริการชุมชน

ความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ สมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ รองลงมาคือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะและ สมรรถนะด้านทักษะ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ โดยเฉพาะประเด็นย่อยด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัยในกิจกรรม การวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็กที่ส่งเสริมเด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ มีความสำคัญสำหรับครูปฐมวัย สอดคล้องกับสายรุ่ง เหล็กแปง (2561) ได้ศึกษา สมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูปฐมวัย ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. แนวทางพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น มีแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง 6 ประเด็นย่อย 23 กิจกรรม โดยมีสมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ มี 3 ประเด็นพัฒนา 12 กิจกรรม สมรรถนะด้านคุณลักษณะ มี 2 ประเด็นพัฒนา 7 กิจกรรม และ แนวทางที่ 3 สมรรถนะด้านทักษะมี 4 กิจกรรมพัฒนา ทั้งนี้แสดงให้เห็นสมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ เป็นสมรรถนะที่จำเป็นเร่งด่วนที่ครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น จะต้องได้รับการพัฒนา สอดคล้องกับ วนิดา ภูขำนิ และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข่า พบว่า ปัญหาในการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำข่า มีดังนี้ 1) ครูขาดทักษะการสื่อสาร 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย 3) ครูขาดการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) ครูขาดการพัฒนาภาวะผู้นำครู 5) ครูขาดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ 6) ครูมีทักษะในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ 7) ครูต้องการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร แบบบูรณาการ 8) ครูขาดการพัฒนาทักษะการคิด 9) ครูต้องการพัฒนาการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันให้มากยิ่งขึ้น 10) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านความรู้-ความเข้าใจ มีระดับปฏิบัติที่น้อยที่สุด โดยเฉพาะประเด็นย่อยด้านการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย ครูปฐมวัยจะต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย ให้ความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็กที่ส่งเสริมเด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ

2. จากผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมรรถนะคุณลักษณะ โดยเฉพาะประเด็นย่อยด้านการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย) โดยเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจตอบสนองต่อความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม

3. ครูปฐมวัยในทุกสังกัดควรนำแนวทางพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 3 แนวทาง 6 ประเด็นย่อย 23 กิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาดตนเองให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ด้านการวิเคราะห์และการวิจัย เพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในแต่ละสังกัดที่มีความแตกต่างกันของบริบทเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2566, 16 กันยายน). *แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น*

(พ.ศ.2566-2570). <http://www.dla.go.th/>.

นราภรณ์ วงศ์พระคุณ. (2555). *การพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย*.

[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10), กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น

มะลิวัน สมศรี. (2558). *การพัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา*

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญา

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วนิดา ภูธานี, วัฒนา สุวรรณไตรย์ และ ไชยา ภาวะบุตร. (2564). *การพัฒนาสมรรถนะของครู*

เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า.

วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 11(3), 155-169.

- วิจารณ์ พาณิช. (2557). *การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างไร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2559). *สมรรถนะสำคัญของผู้บริหารมืออาชีพ*. สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สายรุ้ง เหล็กแปง. (2561). *การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *การพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของ
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. พรักหวานกราฟฟิค.
- อนุศรา อุดทะ. (2562). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อังคณา บุญพามี. (2556). *การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ดูแลเด็กกับการดำเนินงานตามมาตรฐาน
การศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี*.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.